

Nytt från Uppsala kommuns landsbygder

Nyhetsbrev, maj 2026

Årets landsbygdsaktör 2025

Årets landsbygdsaktör utsedd

Storvreta Ärentuna Kultur- och hembygdsförening är utsedda till Årets landsbygdsaktör 2025. Föreningen tilldelas priset för sitt starka engagemang i att skapa en levande Storvretabygd genom ett brett och högkvalitativt kulturutbud. Genom återkommande författarkvällar, föreläsningar, musikarrangemang och guidade utflykter gör de kultur, lokalhistoria och aktuella samhällsfrågor tillgängliga för alla, både digitalt och fysiskt. Deras verksamhet berikar landsbygden och skapar en öppen mötesplats där människor kan mötas, inspireras och engagera alls i bygdens kulturarv.

Uppsala har som mål att bli Sveriges bästa landsbygdskommun. Uppsala är den kommun i Sverige med flest boende på landsbygderna. En fjärdedel, över 57 000 personer, bor utanför Uppsala stad. Varje år utses en förening, grupp, företag eller person som har gjort en insats som har gjort skillnad för landsbygdsutvecklingen i kommunen.

[Läs mer](#)

Landsbygdsseminarium - När fler blir äldre och färre yngre

Den 4 maj genomförde Uppsala kommun det kommuninterna landsbygdsseminariet i Stadshuset, för fjärde året i rad. Seminariet arrangerades av Landsbygdsberedningen och Stadsbyggnadsförvaltningen och samlade över 100 politiker och tjänstepersoner från olika delar av kommunkoncernen för att ta del av kunskap, erfarenheter och gemensamma samtal om framtidens landsbygder.

Under seminariet delades också utmärkelsen Årets landsbygdsaktör 2025 ut. Prisutdelningen genomfördes av Erik Pelling och Ulrik Wärnsberg. Pristagaren Storvreta Ärentuna Kultur- och Hembygdsförening, som också fick berätta för seminariedeltagarna om sin förening och dess verksamhet.

En central del av seminariet var en föreläsning om befolkningsutvecklingen i Sveriges landsbygder - förr, nu och i framtiden. Föreläsningen hölls av Jan Amcoff, professor vid Kulturgeografiska institutionen på Uppsala universitet, tillsammans med Fredrik Tormod, analyschef Uppsala kommun. Föreläsningen följdes av bikupor med Menti och ett panelsamtal där deltagarna reflekterade över de perspektiv som lyftes.

Under seminariet genomfördes även panelsamtal där medverkande reflekterade över de perspektiv som lyftes under dagen. Därefter presenterade Uppsala kommun flera externa kommunexempel med fokus på kommuners närvaro och synlighet på landsbygderna. Exempler gav underlag för vidare samtal om hur olika arbetssätt kan bidra till utvecklingen av Uppsalas landsbygder.

På seminariet lyftes även pågående arbete i Uppsala kommun med fokus på Landsbygdsriksdagen 2028 och ett nytt arbetssätt med Mobila byakontor.

Seminariet avslutades med Landsbygdsberedningens summering av dagen. Sammantaget bidrog seminariet till ökad kunskap och en stärkt gemensam förståelse

för hur kommunen kan arbeta vidare med frågor som rör landsbygdernas utveckling, planering och långsiktiga hållbarhet.

Lokala seniorfestival

I maj välkomnar vi dig till fyra lokala festivaler på Uppsalas landsbygd, i Järlåsa, Björklinge, Ramstalund och Knutby. Festivalerna riktar sig till dig som är senior och vill hitta nya aktiviteter, träffa andra och få inspiration till en mer aktiv och social vardag. Här erbjuds ett varierat program med bland annat föreläsningar, musikunderhållning, kulturinslag och möten med lokala föreningar och aktörer. Varje festival har ett unikt program utifrån vad bygden kan erbjuda.

Gemensamt för alla festivaler är att du kan:

- träffa nya människor
- prova på aktiviteter
- få inspiration och nya idéer
- ta del av information om vad som finns att göra i din närhet.

Det finns också möjlighet att få veta mer om lokala aktiviteter, stöd och service.

Tid och plats:

- **Järlåsa**
När: lördag, 9 maj
Tid: 11.00–14.00
Plats: Järlåsa Bygdegård
- **Knutby**
När: tisdag, 12 maj

Tid: 13.30–16.30

Plats: Knutby Församlingshem

- **Ramstalund**

När: onsdag, 13 maj

Tid: 13.00–16.00

Plats: Ramsta Bygdegård

- **Björklinge**

När: onsdag, 20 maj

Tid: 10.00–14.00

Plats: Björkvallen

Kom och prova på aktiviteter, njut av musik, träffa äldreombudsmannen och ta del av vad bygden kan erbjuda. Festivalerna är gratis och det bjuds på kaffe och bulle!

[Läs mer](#)

Knutby sommartorg

Uppsala kommun har tillsammans med ICA Nära Knuten och Knutbybygden i samverkan arbetat för att skapa ett sommartorg i Knutby. Torget invigdes 1 april 2026. Nu är det möjligt att njuta av platsen hela sommaren och en bit in på hösten innan det plockas undan för vintern.

Tanken med sommartorget är att skapa mer utrymme för människor och grönska, samtidigt som det blir en levande plats där boende, besökare och verksamma kan

mötas, umgås och trivas. Här kan du slå dig ner en stund, ta en fika, läsa en tidning eller bara njuta av atmosfären.

Invigningen blev en fantastisk dag med strålande vårväder, mycket folk i alla åldrar och en härlig stämning. Besökarna bjöds på god tårta, grillad korv och uppskattade tal som markerade starten för en ny mötesplats i Knutby. Nu ser vi fram emot en härlig säsong och hoppas att många får möjlighet att njuta av torget under soliga dagar framöver, en levande mötesplats som blir en del av Knutbys ansikte utåt.

Sommartorget har utvecklats i samverkan mellan Uppsala kommun, ICA Nära Knuten och Knutbybygden i samverkan.

Läs mer

Bo- och bygggemenskaper

I några länder i Europa sker delar av bostadsutvecklingen tillsammans med de som sedan ska bo i bostäderna. Även i Sverige finns ett växande intresse av ett användarperspektiv i utformning eller byggande av sitt framtida boende. I mindre orter i landet växer det fram mer kreativa bostadslösningar där den ordinarie bostadsutvecklingen inte sker. Exempel på detta är Kiladalens utvecklingsbolag i Stavsjö eller Hogslätts vänboende i Tanum. Det kan ske genom en Byggemenskap, en sammanslutning av enskilda personer som tillsammans planerar, låter bygga och senare använder en byggnad. Det kan handla om att bygga nytt eller att förbättra en befintlig byggnad för att sedan nyttja den tillsammans. I Uppsala finns ett exempel på en byggemenskap i Rosendal, Gården, där 34 hushåll nu har flyttat in i sina egna bostäder i en gemensam byggemenskap.

Om du är nyfiken och vill veta mer har Coompanion, som arbetar med kooperativ utveckling, arbetat fram ett studiecirkelmateriale om användardrivet bostadsbyggande: [Bygg- och bo tillsammans! - Coompanion](#). En guide till blivande byggemenskaper finns även på Uppsalas webb: [Byggemenskaper i Uppsala - Uppsala kommun](#)

Energigemenskap i Almunge

Lokala aktörer samlas för framtidens energilösning

I mars samlades representanter från Uppsala kommun, de kommunala bolagen Skolfastigheter och Arenor och Fastigheter, Almunge pastorat, Region Uppsala, STUNS och lokala verksamheter i Almunge för att diskutera möjligheten att bilda en energigemenskap på orten. Intresset var stort och samtliga deltagare önskade fortsätta vidare med arbetet.

En energigemenskap går ut på att flera aktörer går samman för att gemensamt producera, använda och dela förnybar energi på lokal nivå. Det kan handla om allt från privatpersoner till små och medelstora företag och offentliga organisationer. Almunge har pekats ut som en särskilt lämplig plats för ett pilotprojekt, inte minst för att det redan finns en hel del på plats. Almunge pastorat församlingsgård och Region Uppsalas vårdcentral har solcellsanläggningar, skolan har en pelletspanna, och från simhallen och livsmedelsbutiken finns överskottsvärme som skulle kunna tas tillvara. Att

verksamheterna dessutom ligger nära varandra gör det enklare att samverka kring energin.

Under mötet pratade deltagarna också om beredskap. En energigemenskap skulle kunna göra orten mer robust vid störningar, särskilt om den kopplas till samhällsviktiga funktioner som skola och vård.

STUNS leder arbetet framåt tillsammans med Uppsala kommun. Planen nu är att bilda en förening under våren, för att sedan kunna söka EU-medel och komma igång med en energikartläggning under hösten.

Medborgarbudget

I arbetet med medborgarbudget pågår avtalsskrivningar med de sammantaget 42 vinnande förslagen över alla bygdegrupper. Vissa leveranser har skett - exempelvis bänkbord till Tomta våtmark - och för vissa pågår förarbete på marken inför genomförande - till exempel för utegymmet på Tuna bygdegård. Vi arbetar i dagsläget för fullt med att skriva färdigt samtliga avtal, koordinera med berörda föreningar, och lägga alla beställningar. Inom den kommande perioden kommer berörda föreningar även att kontaktas kring anordnande av invigningsevenemang så att vi tillsammans kan fira, inviga och uppmärksamma de, genom medborgarbudget, genomförda förslagen. Berörda föreningar får gärna se över sina kommande evenemang och meddela ifall en invigning kan slås samman med något av dessa, eller annars om vi kan hitta andra tillfällen. I samma veva kommer Uppsala kommun att beställa skyltar för att beskriva och markera medborgarbudgetprojekten. Glad vår och tack för uppslutningen och engagemanget – det här har vi gjort tillsammans!

[Läs mer](#)

Så arbetar kommunen med Stads- och byodling

Inom uppdraget vi har för att öka kommunens beredskap, cirkularitet och möjliggöra för stads- och byodling arbetar vi på olika fronter. Internt arbetar vi med att ta fram underlag och riktlinjer för hur vi strukturerat kan arbeta med detta, baserat på utförlig omvärldsbevakning och erfarenhetsutbyten med andra kommuner i Sverige. Vi arbetar också för att samverka med näringslivet, bland annat genom projektet Matfonden Nära. Där arbetar vi på Uppsala kommun i samarbete med Mikrofonden, Coompanion och Ekobanken med att ta fram finansieringsmodeller och kartlägga interna och externa resurser för initiativ inom odling. Vi har under våren varit på ett studiebesök på Järna och sett hur stiftelsen Norrbyvälle har byggt upp sitt ekosystem, och sedan på Skillebyholm för att lära oss mer.

Följ oss på [Instagram](#) och [Facebook](#)